

напрямую пов'язане з здійсненням структурних перетворень економіки і, як наслідок, підготовка стратегічно важких фахівців. Це безумовно, потребує підтримки цих вузів країни, які будуть здійснювати їх підготовку. Як правило, ці фахівці здатні піднімати і розвивати 6 і 7 економічні моделі.

В середньотерміновому періоді необхідно підтримувати той реальний сегмент економіки, який складає ядро економіки в теперішній час і буде востребовано ще якоїсь періодом часу. Дуже важливо зберегти на такому виробництві кадровий потенціал, з тим, щоб не втратити можливості його подальшого функціонування. В короткотерміновому періоді потрібна селективна фінансова підтримка і збільшення обсягів суспільних робіт. Важливо зберегти зайнятість, не допустити руйнування людських судів.

Література

1. Кругман П. Вихід із кризи єсть! / [пер. з англ. Ю. Гольберга]. — М.: Азбука бізнеса, Азбука Аттикус, 2013. — 320 с.

2. Геєць В.М., Гриценко А.А. Вихід з кризи (Роздуми над актуальним у зв'язку з прочитаним /В.М.Геєць, А.А. Гриценко // Економіка України. — 2013. — №6. — С. 4—19.

3. Колот А.М. Наука про працю і соціально-трудові відносини: становлення, початок теоретико-методологічного оновлення [Текст]. Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. — Спец. вип.: Праця в ХХІ столітті: у 2-х т., Т. 1. — К.: КНЕУ, 2012. — С. 11—15.

Усик В. І.,

к.е.н., доцент,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІКОЮ УКРАЇНИ

На порядку денному у розвитку економіки України актуальним постає питання взаємозв'язку стратегії інноваційного розвитку економіки країни та практики антикризового управління. Досвід розвинутих країн показує, що активне використання інноваційного потенціалу в умовах економічної кризи стали нормою сучасного економічного життя.

Необхідність переходу української економіки на інноваційних шлях, особливо під час кризи, є предметом постійного обговорення урядовцями, науковцями і громадськістю. Адже на сьогодні ситуація, що склалася в інноваційній сфері України, сама по собі є кризовою. З одного боку, вона характеризується низкою проблем (застарілі технології, невідповідна інфраструктура, домінування низько технологічних галузей виробництва т.д.), а з іншого — відсутністю механізму ефективного державного управління та стимулювання розвитку. Крім того, в сучасній Україні інноваційні процеси в економіці відбуваються не надто масштабно: 1) у 2012 році інноваційну діяльність здійснювало лише кожне шосте підприємство (тобто 17,4 % [1] від загальної кількості), тоді як частка інноваційно-активних підприємств в різних країнах світу сягає 30—50 % (у Німеччині — більше 70 %, Люксембурзі — понад 60 %, Бельгії, Португалії та Ірландії — більше 50 %, в Угорщині, Литві та Болгарії — близько 30 %, у Польщі — понад 25 % [2]); 2) частка підприємств, що впроваджують інновації, протягом останніх років знаходиться на рівні 12—14 % [1] від загальної кількості підприємств, що менше в 3—4 рази, ніж в інноваційно розвинутих економіках; 3) частка реалізованої продукції інноваційними підприємствами складає останнім часом 3—5 % [1].

За різними оцінками в міжнародних рейтингах Україна займає місце в останній чверті та крім того, за результатами розрахованих міжнародних індексів, відноситься до країн з нестабільними умовами введення бізнесу, несприятливою ситуацією в бюджетно-податковій та кредитно-фінансовій сферах¹.

Аналіз показує, що інноваційна сфера в силу відомих причин до теперішнього часу не змогла адаптуватися до нових економічних умов, чому сприяла загальна політична нестабільність, непослідовність у проведенні реформ, несприятливий інвестиційний клімат, неефективна податкова політика та інші макроекономічні фактори, тому назріла нагальна необхідність у зламі негативних тенденцій, що склалися в інноваційній сфері та максимальне використання інноваційного потенціалу на шляху виходу України з кризових потрясінь. Важливо не просто розробити ефективні заходи антикризового управління для інноваційного розвитку, а зробити так, щоб ці заходи перетворилися на скоординовану про-

¹Індекс конкурентоспроможності за даними показників інноваційного потенціалу, європейський інноваційний індекс, який розраховується на основі системи індикаторів науково-технічного розвитку — Європейського інноваційного табло, індекс легкості ведення бізнесу, глобальний інноваційний індекс і т.д.

граму, що заснована на успішному діалозі між суб'єктами господарювання, органами державної влади та громадськості.

Схема розробки механізму антикризового управління інноваційного потенціалу національної економіки повинно включати поетапне аналітичне дослідження стану в національній та світовій економіках, прогнозування кризи, розробку антикризової стратегії та імплементацію її загальних положень у антикризових програмах і стратегії економічного розвитку. Сама ж стратегія інноваційного розвитку має бути тісно пов'язана з антикризовою програмою, стратегією соціально-економічного розвитку країни та зі здійснюваними економічними реформами. Основними елементами державної політики розвитку інноваційного потенціалу на основі антикризового управління має бути 1) приведення у відповідність нормативно-правової бази, на яку спирається інноваційна діяльність; 2) законодавчо визначена частка національного доходу на інноваційну діяльність; 3) вдосконалення механізму державно-приватного партнерства; 4) податкові/кредитні стимули та пільги; 5) створення належної інфраструктури.

Величезні потужності науки, освіти, підприємницького потенціалу, технологій та інформації України у поєднанні з ефективним комплексом управлінських заходів здатні стати міцним фундаментом у відновленні і розвитку економіки України.

Література

1. Статистичні дані України [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. — Режим доступу: // www.ukrstat.gov.ua

2. Проект концепції загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2020 року [Електронний ресурс] / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. — Режим доступу: http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=198188&cat_id=32862

Федірко Н. В.

к. е. н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИКРИЗОВОЇ ПОЛІТИКИ

Визначальними властивостями циклічності економічної динаміки на сучасному етапі цивілізаційного розвитку є слабка передбачуваність та швидке поширення кризових явищ, які в умо-